

CUPRINS

Introducere	11
Abrevieri	23

PARTEA I

I O națiune în mișcare	23
A. Dezvoltările istorice și intelectuale ale vremii	23
B. Monahismul din acea vreme	33
II Biografia Sfântului Nil	45

PARTEA A DOUA

SPIRITUALITATEA SFÂNTULUI NIL SORSKI

I Idealul ascetic	71
A. Scopul vieții	71
B. Scrierile sfinte, îndrumar spre desăvârșire	76

C. Importanța scrierilor dumnezeiești	80
D. Îndrumătorul duhovnicesc, starețul	91
E. Studiul individual și spiritul critic	93
II Calea de întoarcere spre Dumnezeu	111
A. Nevoința desăvârșirii: o luptă lăuntrică	111
B. Psihologia gândurilor	120
1. <i>Apariția gândului-imagi</i>	122
2. <i>Împreună-vorbirea cu gândul</i>	123
3. <i>Învoirea</i>	124
4. <i>Robirea</i>	125
5. <i>Patima</i>	126
C. Analiza celor opt surse ale patimilor	127
1. <i>Îmbuibarea pântecelui</i>	131
2. <i>Desfrânarea</i>	138
3. <i>Iubirea de arginți</i>	144
4. <i>Mânia</i>	146
5. <i>Întristarea</i>	149
6. <i>Akedia</i>	153
7. <i>Slava deșartă</i>	156
8. <i>Mândria</i>	159
III Isihasmul Sfântului Nil	165

A. Despre isihasm în general	165
B. Curăția inimii și „nepsis” la Sf. Nil Sorski	178
1. <i>Singurătate și tăcere</i>	179
2. <i>Golirea minții de gânduri:</i> apostasis noimaton	184
3. <i>Isihia</i>	190
4. <i>Vigilența și trezvia (nepsis)</i> și păzirea poruncilor	194
C. Penthos	204
1. <i>Gândul la moarte și la judecată</i>	205
2. <i>Darul lacrimilor</i>	209
D. Rugăciunea lui Iisus	223
1. <i>Mijloc pentru a înfrunta gândurile</i> <i>rele și a dobândi curăția inimii</i>	227
2. <i>Pregătirea pentru „contemplarea infuzată”</i>	236
E. Calitatea Sfântului Nil de isihast	241
IV Practicile exterioare	247
A. Ținerea rânduielilor	247
B. Sărăcia	259
C. Munca	264
D. Apostolatul	269
V Izvoarele învățaturii Sfântului Nil	289

A. Părinții citați de Sf. Nil	291
B. Problema textelor folosite de Sf. Nil	294
C. Dependența de sursele sale	302
D. Independența în folosirea scrierilor patristice	325
VI Influența Sfântului Nil asupra contemporanilor săi	333
Epilog	403

Anexa I

Scrisoarea I	411
Scrisoarea II	419
Scrisoarea III	426
Scrisoarea IV	433
Scrisoarea V	444
Scrisoarea VI	445
Scrisoarea VII	446
Scrisoarea VIII	448
Scrisoarea IX	451
Scrisoare către un frate dintr-o țară din Răsărit: Casian	454

Anexa II

Metoda isihastă	457
Surse	475
Ediții ale scrierilor Sfântului Nil Sorski consultate	475
Traduceri	477
Alte surse consultate pe această temă	477